

De Cabbolet-affaire dreunt nog lang na

Marcoen Cabbolet/Han Konings
Foto/Bart van Overbeeke

Een poging om de gestrande promotie van ir. Marcoen Cabbolet te ontrafelen, blijkt geen eenvoudige klus. Nieuwe informatie duikt de laatste weken telkens op. En direct betrokkenen geven ieder een verschillende visie op de kwestie. In dit artikel een poging enige feiten rondom de 'Cabbolet-affaire' op een rijtje te zetten.

Het verhaal over Cabbolets proefschrift kreeg dinsdag, 29 januari, een verrassende wending. Toen werd in bredere kring bekend dat zijn onorthodoxe theorie over het gedrag van elementaire deeltjes al in 2007 een promotietraject had doorlopen aan de Tilburgse faculteit Geesteswetenschappen. Noch de promovendus noch zijn Tilburgse eerste promotor Harrie de Swart had dat feit eerder voor het voetlicht gebracht. Naar aanleiding van een aantal pittige uitspraken van De Swart, gedaan in *Univers*, het blad van de Universiteit van Tilburg, besloot de Tilburgse rector Frank van der Duyn Schouten de voorgeschiedenis van het proefschrift aan zijn universiteit openbaar te maken (zie zijn ingezonden brief onder aan deze pagina).

Kippenvel

In de *Cursor* van 13 december 2007 was voor het eerst publieke aandacht voor het proefschrift van Cabbolet. Hij en emeritus TU/e-hoogleraar Jan de Graaf, die in december deel ging uitmaken van de promotiecommissie, zien het interview in *Cursor* als belangrijkste trigger voor de extra aandacht die het faculteitsbestuur Wiskunde & Informatica vanaf half december aan het proefschrift is gaan

schenken. De Graaf vindt het niet verstandig van Cabbolet om zich in dat interview zo nadrukkelijk te profileren met zijn theorie. "Zeker als daarbij kwantummechanica en relativiteitstheorie ter sprake komen", zegt De Graaf. "Met die twee termen zit de pers er meestal direct bovenop. Ook al hebben journalisten geen flauw benul waar het precies over gaat. Als het dan ook nog lijkt dat je die theorieën aanvalt, krijgen mensen al helemaal kippenvel." De Graaf meent nog steeds dat Cabbolet zich op 16 januari had moeten kunnen verdedigen tegen de kritieken. "Ik heb sinds begin december verschillende malen langdurig met Cabbolet inhoudelijk over het proefschrift gesproken. In mijn ogen behandelt hij een zuiver wetenschappelijk onderwerp. Hij had bij het opstellen van de laatste hoofdstukken wel wat beter beschermd moeten worden door zijn directe begeleiders. Ik miste in het proefschrift het correspondentieprincipe. Je mag dan wel een nieuwe taal formuleren om fysische verschijnselen te beschrijven, maar het moet wel mogelijk zijn om te kunnen afdalen naar de bestaande taal. Dat ontbrak volgens mij en daar had ik tijdens de promotie een aantal stevige vragen over willen stellen. Over

het geheel genomen vond ik het interessant genoeg om hem erop te laten promoveren."

Promotiecommissie

Over de samenstelling van de promotiecommissie is ook het nodige te doen geweest. Die zou volgens het Eindhovense College voor Promoties niet zwaar genoeg zijn. Leden werden opgevoerd als hoogleraar maar bleken dat niet te zijn. Ze zouden daarom niet in staat zijn tot een goed oordeel. De Weense copromotor dr. Karl Svoviz, die onderzoek doet op het gebied van kwantummechanica, is een *associated professor*. Volgens hem heeft hij aan zijn universiteit wel het recht heeft om afstudeerscripties en proefschriften te beoordelen. Wel is het vreemd dat Cabbolet in zijn dankwoord een prof.dr. Bart D'Hooghe opvoert, die op de site van de Vrije Universiteit Brussel als een *postdoctoral fellow* te boek staat. D'Hooghe houdt zich bezig met *quantum logic* en *quantum computation*. En ook De Graaf weet niet zeker of hij wel of niet tot de kerncommissie gerekend moet worden. Opmerkelijk is ook het tempo waarmee Cabbolet en De Swart uiteindelijk de overstap maakten van de Tilburgse naar

de Eindhovense universiteit. Nadat bekend werd dat de promotiedatum van 12 oktober in Tilburg niet meer haalbaar was, omdat op 16 oktober nog overleg moest plaatsvinden over de proefschrift, heeft men al begin november aangeklept in Eindhoven. De vraag waarom dat na tien jaar onderzoek opeens zo snel diende te gaan, is nog onbeantwoord.

Schoonheidsprijs

Dit alles laat natuurlijk niet onverlet dat de TU/e steken heeft laten vallen. Het afblazen van een promotie in zo'n laat stadium verdient geen schoonheidsprijs en is niet bevorderlijk voor het imago. Woordvoerder Peter van Dam erkent dat. "In de toekomst zullen we op dit soort promoties, waarbij zowel de promovendus als de promotor van buiten de TU/e afkomstig zijn, alerter zijn."

Cabbolet en De Swart verwachten niet meer dat een promotie op dit proefschrift nog kans van slagen heeft. Over enkele weken verschijnt een handelsuitgave van het proefschrift bij uitgeverij Eburon, waaraan een hoofdstuk wordt toegevoegd waarin Cabbolet en De Swart de kritieken weerleggen. ●

Ingezonden brief van prof.dr. Frank van der Duyn Schouten, Rector Magnificus van de Universiteit van Tilburg

De kwestie Cabbolet

In de *Univers* (het blad van de Universiteit van Tilburg --red.) van 24 januari jongstleden geeft de Tilburgse hoogleraar Logica Harrie de Swart in de kwestie Cabbolet een onvolledige en daarmee misleidende weergave van de feiten. De Swart verzult namelijk te vermelden dat het proefschrift van Cabbolet eerder in 2007 ter beoordeling is voorgelegd aan een Tilburgse promotiecommissie binnen de Graduate School van de Faculteit Geesteswetenschappen. Ook daarbij trad De Swart op als promotor. In de schriftelijke beoordelingsprocedure werd door de fysici binnen de Tilburgse promotiecommissie ernstige kritiek geuit op het door de promotor goedgekeurde manuscript van

Cabbolet. Naar het oordeel van de directeur van de Graduate School, aan wie deze beslissing door het College voor Promoties is gemandateerd, was nader overleg in de commissie noodzakelijk om tot een gezamenlijk standpunt binnen de commissie te komen. Voordat dit overleg evenwel kon plaatsvinden heeft de kandidaat zijn manuscript teruggetrokken uit de Tilburgse beoordelingsprocedure. Aangezien Cabbolet geen arbeidsrelatie met de UvT had - hij was een zogenaamde bultenpromovendus - was voor het College voor Promoties hiermee de kous af en is de promotiecommissie ontbonden.

Naar recentelijk bleek hebben De Swart en Cabbolet hierna, gebruikmakend van de relaties van De Swart met Eindhovense

collega, het manuscript van Cabbolet ter beoordeling aangeboden aan het College voor Promoties van de TU/e, waarbij De Swart zich ook daar als promotor aanbood. Daarbij is echter het Eindhovense College voor Promoties niet op de hoogte gesteld van de Tilburgse voorgeschiedenis van dit manuscript. Toen de Eindhovense rector kort voor de geplande datum van de verdediging van deze Tilburgse voorgeschiedenis op de hoogte kwam, heeft hij ingegrepen en naast het oordeel van de Eindhovense promotiecommissie, een aanvullend oordeel gevraagd van wetenschappers van naam en faam, met de inmiddels publiekelijk bekende uitkomst.

Gelet op zijn uitspraken in *Univers* is De Swart zich kennelijk van geen kwaad bewust,

terwijl zijn optreden richting het Eindhovense College voor Promoties als misleidend en in strijd met de academische mores moet worden gekarakteriseerd. Het meest treurige is echter dat De Swart met zijn publiekelijke uitspraken de belangen van zijn toch al zeer beschadigde promovendus blijft schaden. De uitspraak van De Swart in *Univers*: "Wat mij betreft, is hij (Cabbolet) welkom in Tilburg", is daarbij de druppel die de emmer doet overlopen. De Swart weet niet alleen dat hij in deze mening alleen staat, maar bovendien wekt hij hiermee de onterechte indruk dat deze hele affaire geen Tilburgse voorgeschiedenis zou kennen.